

Dosarul nr. 3ra-1193/22
2-22036829-01-3ra-15112022

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc

DECIZIE

26 mai 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Malanciuc
Oxana Parfeni
Viorica Puica
Aliona Donos

examinând recursul depus de către Autoritatea Națională de Integritate,
în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de către Valeriu Chițan împotriva Autorității Naționale de
Integritate cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva hotărârii din 03 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a admis acțiunea depusă de către Valeriu Chițan,

constată:

La 17 martie 2022, Valeriu Chițan a depus cerere de chemare în judecată în
procedura contenciosului administrativ împotriva Autorității Naționale de
Integritate cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că, prin procesul-verbal de inițiere a
controlului nr. 574/27 din 19 iulie 2021, Autoritatea Națională de Integritate a
inițiat în privința lui Valeriu Chițan controlul privind respectarea regimului
juridic al incompatibilităților.

În cadrul controlului, inspectorul de integritate a examinat respectarea de
către Valeriu Chițan a regimului incompatibilității în contextul deținerii funcției
de președinte al Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței
Financiare, simultan cu calitatea de membru al Consiliului pentru dezvoltarea
strategică instituțională al Universității de Stat din Moldova în perioada 07
noiembrie 2017 – 22 octombrie 2020 și calitatea de membru al Consiliului pentru
dezvoltarea strategică instituțională al Universității de Stat de Medicină și
Farmacie „Nicolae Testemițanu” în perioada 26 august 2020 – 19 iulie 2021.

Prin actul de constatare nr. 72/27 din 25 februarie 2022, inspectorul de
integritate a constatat că Valeriu Chițan ar fi încălcat regimul juridic al
incompatibilităților, încălcare manifestată prin nesoluționarea în termen legal a
situației de incompatibilitate generată de exercitarea simultană a funcției de
președinte al Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței
Financiare și a calității de membru al Consiliului de dezvoltare strategică

instituțională a Universității de Stat din Moldova, precum și a calității de membru/președinte a Consiliului pentru dezvoltarea strategică instituțională a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Reclamantul a susținut că nu este de acord cu actul de constatare, întrucât acesta este contradicție cu normele în vigoare ce reglementează regimul incompatibilităților prevăzut pentru funcția de demnitate publică pe care a deținut-o în perioada de timp vizată de control, inspectorul de integritate nu a dat apreciere explicațiilor subiectului declarării.

Astfel, reclamantul a indicat că, prin deținerea calității de membru în cadrul acestor consilii, simultan cu deținerea funcției de președinte al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, nu a încălcat regimul incompatibilităților prevăzute de legislație pentru persoanele care dețin funcția de membru al Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, implicit și pentru președinte al Consiliului de administrație al Comisiei.

Or, în temeiul art. 12 alin. (2) din Legea nr. 199/2010, examinarea regimului incompatibilităților președintelui Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare urma să se facă în baza reglementărilor Legii nr. 192/1998, care la art. 27 alin. (3) prevede incompatibilitățile pentru funcția de membru al Consiliului de administrație al Comisiei Naționale de Pieței Financiare.

Normele de la art. 12 alin. (1) din Legea nr. 199/2010 și art. 27 alin. (3) lit. c) din Legea nr. 192/1998 stabilesc în calitate de incompatibilitate desfășurarea unei alte activități remunerate, cu excepțiile de rigoare. Astfel, pentru a stabili dacă există sau nu incompatibilitate, este necesară stabilirea faptului dacă activitatea desfășurată este sau nu remunerată.

Reclamantul a menționat că, activitatea sa în calitate de membru în cadrul consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a unei universități nu reprezintă o activitate remunerată, întrucât, pentru această activitate, prin lege, nu există o remunerație a muncii, ci doar o indemnizație.

În acest sens, făcând referire la prevederile art. 104 alin. (8) din Codul educației, reclamantul a notat că indemnizația nu reprezintă o remunerare a activității, dar o formă de asistență, plată în afara remunerării.

În opinia reclamantului, dovada că noțiunea de activitate remunerată de la art. 27 alin. (3) lit. c) din Legea nr. 192/1998 nu este atribuită activității sale în calitate de membru al consiliilor de administrație, consiliilor de directori, comitetelor de conducere, comisiilor de revizie și ai altor organe de conducere ale persoanelor juridice, este faptul că acest statut este reglementat într-o altă normă decât cea indicată la art. 27 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 192/1998.

Prin urmare, în cazul în care se invocă deținerea calității de membru al consiliilor de administrație, consiliilor de directori, comitetelor de conducere, comisiilor de revizie și ai altor organe de conducere ale persoanelor juridice, în temeiul art. 27 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 192/1998, se consideră incompatibilă cu funcția de membru al Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, doar atunci când este vorba despre persoane juridice care sunt subiecți ai supravegherii din partea Comisiei Naționale.

Respectiv, deținerea calității de membru al consiliului de administrație, consiliului de directori, comitetelor de conducere, comisiilor de revizie sau al altor organe de conducere ale unei persoane juridice nu este incompatibilă cu

funcția de membru al Comisiei Naționale a Pieței Financiare și nici cu cea de președinte al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, dacă această persoană juridică nu este subiect al supravegherii din partea Comisiei. La caz, Universitatea de Stat din Moldova și Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” sunt persoane juridice care nu sunt supuse supravegherii din partea Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Reclamantul a făcut trimitere la o situație similară, în care legiuitorul deja a clarificat coraportul dintre activitatea remunerată și activitatea pentru care este prevăzută o indemnizație, stabilind că este situația care vizează activitatea funcționarului public în calitate de ales local. Or, pentru activitatea alesului local, de asemenea, legea nu prevede o remunerație, dar o indemnizație. Astfel, faptul că activitatea pentru care se acordă o indemnizație nu reprezintă o activitate remunerată, deci nici incompatibilitate pentru funcția publică, a fost clarificat prin Legea nr. 120/2020 pentru interpretarea art. 25 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 158/2008, care a stabilit clar că deținerea calității de ales local nu reprezintă incompatibilitate.

Reclamantul a considerat că, interpretarea făcută prin Legea nr. 120/2020 este aplicabilă prin analogie și situației sale, întrucât, funcția de demnitate publică este o funcție publică; interdicția desfășurării unei activități remunerate este prevăzută atât pentru funcționarii publici, cât și pentru demnitari, inclusiv pentru membrii Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare; alesul local la fel ca și membru Consiliului pentru dezvoltarea strategică instituțională, beneficiază de o indemnizație, care nu reprezintă o remunerație.

Deținerea calității de membru al consiliului pentru dezvoltarea strategică instituțională, nu presupune o activitate remunerată, întrucât, remunerația este o plată pentru activitatea desfășurată, pentru munca prestată. Indemnizația membrului consiliului pentru dezvoltarea strategică instituțională, nu este o retribuție a muncii, dar o plată pentru acoperirea unui minim de cheltuieli pe care le suportă membrii săi pentru participare la activitatea Consiliului. Indemnizația modică de 1 000 de lei lunar pentru membri și 2 000 de lei pentru președintele consiliului, în nici un caz nu poate fi percepută ca o remunerație pentru munca realizată de membri, or, activitatea de membru în consiliul pentru dezvoltarea strategică instituțională, reprezintă o muncă *pro bono*.

Mai mult ca atât, pentru calitatea de membru al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, nu a beneficiat de indemnizația vizată, întrucât a renunțat la aceasta.

Reclamantul a relevat că, în cazul în care ar fi existat o remunerare a muncii membrilor Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională, aceasta ar fi trebuit să fie stabilită de Legea nr. 270/2018, act normativ care și reglementează remunerația personalului din instituțiile de învățământ, pe când, indemnizațiile nu sunt reflectate în legea respectivă și nici nu sunt tratate ca parte a remunerației salariaților.

Deopotrivă, în opinia reclamantului, în actul de constatare eronat s-a făcut referire la opinia Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova nr. 96 din 17 martie 2017, deoarece această opinie nu constituie un act normativ și în nici un caz nu prevalează asupra Legii nr. 489/1999, care definește indemnizațiile ca prestații de asigurări sociale.

Reclamantul Valeriu Chițan a solicitat prin cererea de chemare în judecată anularea actului de constatare nr. 72/27 din 25 februarie 2022 emis de Autoritatea Națională de Integritate.

Prin hotărârea din 03 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis acțiunea depusă de Valeriu Chițan.

S-a anulat actul de constatare nr. 72/27 din 16 februarie 2022, întocmit de Autoritatea Națională de Integritate în privința lui Valeriu Chițan (f.d. 66, 67-74 recto-verso).

În consolidarea soluției sale, Curtea de Apel Chișinău a reținut că sesizarea în privința lui Valeriu Chițan a fost depusă pe 24 iunie 2021, procesul-verbal de inițiere a controlului a fost emis la 19 iulie 2021, iar actul de constatare a fost întocmit la 25 februarie 2022. Aceste circumstanțe denotă în mod cert, că inspectorul de integritate a încălcat termenii de efectuare a controlului în privința reclamantului, stabiliți de Codul administrativ, încălcare ce denotă ilegalitatea actului de constatare nr. 72/27 din 25 februarie 2022 emis de Autoritatea Națională de Integritate.

La 05 octombrie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a depus prin intermediul poștei electronice recurs nemotivat împotriva hotărârii din 03 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care ulterior, la 09 noiembrie 2022, a fost completat cu temeiuri de fapt și de drept, solicitând casarea hotărârii recurate și emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie respinsă acțiunea depusă de Valeriu Chițan (f.d. 76, 77, 78-82 recto-verso).

În motivarea recursului a reiterat temeiurile de fapt și de drept ale speței, exprimându-și dezacordul cu poziția primei instanțe, din motiv că prevederile art. 60 din Codul administrativ sunt neaplicabile pentru procedurile de control desfășurate de către inspectorii de integritate.

Articolul 60 alin. (1) din Codul administrativ stabilește cert că, termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. La caz, Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133/2016 (pentru perioada 24 iunie 2021/09 iulie 2021 – 28 octombrie 2021 de desfășurare a controlului) și Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132/2016 (pentru perioada 24 iunie 2021/09 iulie 2021 – 28 octombrie 2021 de desfășurare a controlului) sunt legi speciale în raport cu dispozițiile Codul administrativ. Iar, în temeiul art. 5 alin. (3) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, în caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.

Deși, legile menționate nu conțin norme privind termenul în interiorul căruia urmează să se desfășoare o activitate administrativă, acest fapt nu înseamnă că se vor aplica în mod automat prevederile art. 60 alin. (1) din Codul administrativ. Or, procedura de efectuare a controlului presupune întreprinderea anumitor măsuri pentru a acumula informațiile și materialele necesare stabilirii circumstanțelor relevante cauzei.

Prin urmare, termenul, în interiorul căruia se finalizează o procedură administrativă, poartă un caracter rezonabil așa cum este stipulat în art. 27 din Codul administrativ, potrivit căruia, în cazul în care prezentul cod sau alte legi speciale nu impun un anumit termen, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze într-un termen rezonabil. Or, procedura

administrativă inițiată de către inspectorul de integritate în cadrul unui control, este mult mai complexă și necesită un termen mult mai extins în vederea întreprinderii tuturor acțiunilor (demersuri, interpelări, răspunsuri, solicitarea explicației, cercetarea tuturor înscrisurilor, durata de timp în care solicitarea este expediată în adresa destinatarului prin intermediul oficiului poștal și vice-versa, desfășurarea unor expertize), acțiuni întreprinse cu respectarea termenilor stabiliți prin Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132/2016. Respectiv, inspectorului de integritate urmează să i se asigure un termen rezonabil, suficient, pentru a efectua toate procedurile legale, a obține toată informația necesară, în scopul examinării obiective, corecte, multiaspectuale, a chestiunii în speță, cu emiterea unui act de constatare motivat și întemeiat. Așa, la caz, nu este aplicabil termenul general pentru finalizarea unei proceduri administrative, prevăzut de art. 60 din Codul administrativ.

Succesiv, recurenta a considerat că prima instanță în mod eronat a reținut și aplicat prevederile Metodologiei de efectuare a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, or, Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132/2016 reglementează termenii concreți pentru diverse operațiuni administrative care depășesc acele limite temporale înserate în Metodologie, iar Codul administrativ pentru cazul inaplicabilității art. 60, operează cu termenul rezonabil pentru desfășurarea procedurii administrative prevăzut la art. 27 din Codul administrativ.

Prin referința depusă electronic la 20 decembrie 2022, intimatul Valeriu Chițan a solicitat respingerea recursului declarat de Autoritatea Națională de Integritate împotriva hotărârii din 03 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 90-91, 92-95 recto-verso).

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În speță, se constată că dispozitivul hotărârii Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat în ședință publică la 03 octombrie 2022 (f.d. 66) și a fost comunicat recurentei în mod electronic la 04 octombrie 2022 (f.d. 75).

La 05 octombrie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a depus prin intermediul poștei electronice recurs nemotivat împotriva hotărârii din 03 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 76, 77).

Hotărârea motivată din 03 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată la adresa electronică a Autorității Naționale de Integritate, la 09 noiembrie 2022, fapt confirmat prin extrasul de pe poșta electronică cu adresa „valeria.grigoras@justice.md” (f. d. 78), iar la 11 noiembrie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a depus motivarea recursului (f.d. 79-82 recto-verso).

Prin urmare, completul Curții Supreme de Justiție constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 21 decembrie 2022, examinând admisibilitatea recursului depus de Autoritatea Națională de Integritate împotriva hotărârii din 03 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, completul de admisibilitate al Curții Supreme de Justiție a dispus examinarea în fond a acestuia, în complet de cinci judecători (f.d. 97).

Conform articolului 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată

În speță, completul specializat nu a considerat oportun de a cita participanții la proces și reprezentanții acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele autorității recurente au fost expuse cu suficientă claritate, iar intimatul prin referință și-a expus opinia asupra temeiniciei recursului.

Studiind materialele dosarului, completul Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii instanței de fond, din considerentele ce urmează.

Articolul 248 din Codul administrativ stipulează la alin. (1), lit. a) că examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care respinge recursul.

În interpretarea art. 244, alin. (2) coroborat cu art. 231, alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva

În corespundere cu art. 21 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

La rândul său, în corespundere cu art. 22 și art. 219, alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal administrate, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

În conformitate cu prevederile art. 194 din Codul administrativ, (1) în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. (2) În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, completul Curții Supreme de Justiție constată că, la 24 iunie 2021, Călin Tomuleț a depus la Autoritatea Națională de Integritate sesizare, prin care a solicitat verificarea respectării de către funcționarul de demnitate publică, președintele Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Valeriu Chițan (f.d. 2-5, dosar administrativ).

Potrivit autorului sesizării, președintele Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Valeriu Chițan, a exercitat o activitate remunerată, care nu reprezintă activitate științifică, didactică și de creație, în

special acesta fiind membru a Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat din Moldova.

Prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 574/27 din 19 iulie 2021 s-a dispus inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților de către Valeriu Chițan, președinte al Consiliului de administrație a Comisiei Naționale a Pieței Financiare (f.d. 25-26, dosar administrativ).

Prin notificarea nr. 04-27/4283 din 05 august 2021, inspectorul de integritate a solicitat Ministerului Educației, Culturii și Cercetării prezentarea copiilor următoarele documente: ordinul cu privire la desemnarea membrilor în Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat din Moldova din 29 iunie 2020; Regulamentele Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat din Moldova; actul administrativ/juridic prin care a fost stabilit cuantumul indemnizației membrilor Consiliului; lista ședințelor Consiliului și documentele contabile/financiare care confirmă achitarea indemnizațiilor lui Valeriu Chițan, în calitate de expert financiar, președinte a Comisiei Naționale a Pieței Financiare (f.d. 30, dosar administrativ).

Prin notificarea nr. 04-27/4284 din 05 august 2021, inspectorul de integritate a solicitat Comisiei Naționale a Pieței Financiare prezentarea următoarelor documente: actul de numire/eliberare în funcția de președinte al Comisiei Naționale a Pieței Financiare; fișa postului lui Valeriu Chițan; documentele contabile/financiare, precum și fișele de pontaj care confirmă achitarea salariului lui Valeriu Chițan, în calitate de președinte al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, pentru perioada 29 iunie 2020 – prezent; alte documente relevante pentru desfășurarea prezentului control (f.d. 31, dosar administrativ).

În data de 10 septembrie 2021, Călin Tomuleț a depus la Autoritatea Națională de Integritate sesizare, prin care a solicitat verificarea respectării de către funcționarul de demnitate publică, președintele Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Valeriu Chițan (f.d. 38-41, dosar administrativ).

Potrivit autorului sesizării, președintele Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Valeriu Chițan, a exercitat o activitate remunerată, care nu reprezintă activitate științifică, didactică și de creație, în special acesta fiind membru a Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Prin notificarea din 14 septembrie 2021, inspectorul de integritate a solicitat lui Valeriu Chițan prezentarea punctului de vedere asupra legalității exercitării concomitente a două funcții/activități, și anume, exercitarea concomitentă a funcției de Președinte la Comisia Națională a Pieței Financiare și calitatea de membru a Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat din Moldova (f.d. 70, dosar administrativ).

Prin notificarea nr. 04-27/5272 din 16 septembrie 2021, inspectorul de integritate a solicitat Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” prezentarea copiilor de pe următoarele documente: Regulamentul privind procedura de selectare a lui Valeriu Chițan în calitate de Președinte a Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat de Medicină și Farmacie din Moldova; indemnizațiile primite de către acesta în

calitate de membru/președinte a Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat de Medicină și Farmacie din Moldova pentru perioada 26 noiembrie 2017 – 9 septembrie 2021 (f.d. 75, dosar administrativ).

La 04 octombrie 2021, Ministerul Educației și Cercetării a expediat în adresa Autorității Naționale de Integritate răspunsul nr. 10-09/4676, în conținutul căruia s-a indicat că, Valeriu Chițan a fost desemnat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în calitate de membri al CDSI al Universității de Stat din Moldova prin ordinul nr. 345 din 7 noiembrie 2017, păstrându-și statutul de membru desemnat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 596 din 29 iunie 2020. În răspuns s-a indicat că, din informațiile prezentate de Universitatea de Stat din Moldova, în perioada 7 noiembrie 2017 – 29 iunie 2020, Valeriu Chițan, în calitate de membru al CDSI a beneficiat de indemnizații în valoare totală de 100 996,10 lei (f.d. 42, dosar administrativ).

La 06 octombrie 2021, Valeriu Chițan a prezentat inspectorului de integritate punctul de vedere scris asupra legalității exercitării concomitente a două funcții/activități, și anume, exercitarea concomitentă a funcției de Președinte la Comisia Națională a Pieței Financiare și calitatea de membru a Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat din Moldova (f.d. 72-74, dosar administrativ).

La 19 ianuarie 2022, inspectorul de integritate a solicitat lui Valeriu Chițan prezentarea punctului de vedere suplimentar asupra legalității exercitării concomitente a două funcții/activități, și anume, exercitarea concomitentă a funcției de Președinte la Comisia Națională a Pieței Financiare și calitatea de membru/președinte a Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat de Medicină și Farmacie din Moldova (f.d. 163, dosar administrativ).

La 31 ianuarie 2022, Valeriu Chițan a prezentat punctul de vedere suplimentar asupra cauzei (f.d. 164-166, dosar administrativ).

Urmare examinării actelor administrate în timpul controlului, la 25 februarie 2022, inspectorul de integritate Iulia Boicu a emis actul de constatare nr. 72/27, prin care a constatat că Valeriu Chițan a încălcat regimul juridic al incompatibilităților, manifestat prin nesoluționarea în termen legal a situației de incompatibilitate generată de exercitarea simultană a funcției de președinte a Consiliului de administrație a Comisiei Naționale a Pieței Financiare și a calității de membru al Consiliului de dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat din Moldova, precum și a calității de membru/președinte a Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” (f.d. 170-176, dosar administrativ).

Manifestându-și dezacordul cu actul de constatare nr. 72/27 din 25 februarie 2022, Valeriu Chițan a înaintat prezenta acțiune în contencios administrativ, prin care a solicitat anularea actului de constatare nr. 72/27 din 25 februarie 2022 emis de Autoritatea Națională de Integritate.

Fiind investită cu judecarea cauzei în prima instanță, Curtea de Apel Chișinău, prin hotărârea din 03 octombrie 2022 a admis acțiunea depusă de Valeriu Chițan și a anulat actul de constatare nr. 72/27 din 16 februarie 2022, întocmit de Autoritatea Națională de Integritate în privința lui Valeriu Chițan (f.d. 66, 67-74 recto-verso).

Efectuând controlul judiciar al hotărârii din 03 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs constată că instanța de fond corect a ajuns la soluția temeiniciei acțiunii înaintate de Valeriu Chițan.

Articolul 2 din Legea nr. 133/2016 definește „conflictul de interese” ca fiind situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Conform aceleiași norme, interesul personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

Potrivit art. 3 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea nr. 133/2016, subiecți ai declarării averii și a intereselor personale sunt persoanele care dețin funcțiile de demnitate publică prevăzute în anexa la Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010. Subiecții prevăzuți la alin. (1) sunt incluși în Registrul electronic al subiecților declarării averii și a intereselor personale, ținut de Autoritatea Națională de Integritate.

În sensul art. 16 din Legea nr. 133/2016, subiectul declarării se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

Articolul 17 din Legea nr. 133/2016 stipulează că, subiectul declarării este obligat să respecte restricțiile și limitările prevăzute la art. 18-21 și cele prevăzute de legislație.

În temeiul art. 12 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010, demnitarul nu este în drept să desfășoare orice altă activitate remunerată, cu excepția activităților didactice și științifice.

Prevederile alin. (1) nu se aplică în cazul în care Constituția sau legea specială ce reglementează activitatea demnitarului conține prevederi referitoare la situația de incompatibilitate specifică a demnitarului respectiv ori prevederi referitoare la o situație similară.

Prin prisma art. 12 din Legea integrității nr. 82 din 25 mai 2017, pentru exercitarea eficientă și dezinteresată a atribuțiilor agentului public, desfășurarea activității sale profesionale este incompatibilă cu alte funcții, calități sau activități, cu excepția celor stabilite de Constituție sau legi organice.

În vederea respectării regimului juridic al incompatibilităților, agentul public este obligat să își soluționeze stările de incompatibilitate în termen de o lună din momentul începerii mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ori, în cazul în care încetarea situației de incompatibilitate în termenul dat nu depinde de voința sa, să prezinte probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații.

La fel, instanța de recurs consideră imperioase prevederile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 133/2016, în sensul că, controlul averii și al intereselor personale, al respectării regimului juridic al conflictelor de interese, al

incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor ale subiecților declarării se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016.

În corespundere cu art. 28 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, autoritatea efectuează controlul averii și al intereselor personale din oficiu ori la sesizarea unor persoane fizice sau juridice, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale metodologiei de efectuare a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților și al restricțiilor. Sesizarea făcută de persoane fizice sau juridice cu rea-credință atrage după sine răspunderea juridică a celui care a făcut sesizarea.

La acest capitol, completul Curții Supreme de Justiție reține și prevederile art. 37 alin. (1) și (3) din Legea nr. 132/2016, potrivit cărora după repartizarea aleatorie a sesizării de efectuare a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților și al restricțiilor, inspectorul de integritate va dispune începerea controlului.

În cadrul procedurii de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților sau al restricțiilor, inspectorul de integritate are obligația de a invita persoana supusă controlului să-și prezinte punctul de vedere printr-o scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin orice alt mijloc care confirmă informarea (telegramă, fax, e-mail etc.). Punctul de vedere al persoanei supuse controlului poate fi prezentat în termen de 15 zile de la recepționarea invitației. Dacă recepționarea invitației pentru a prezenta un punct de vedere nu este confirmată mai mult de 30 de zile de la expedierea acesteia, inspectorul de integritate întocmește actul de constatare numai după expirarea a 15 zile de la expedierea unei invitații repetate, indiferent de faptul dacă a fost sau nu confirmată recepționarea acesteia

Conform art. 38 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 132/2016, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate.

Actul de constatare privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilității sau al restricțiilor se întocmește în conformitate cu prevederile art. 35 și se aduce la cunoștința persoanei vizate de acesta în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii.

În speță, este remarcabil că prin Hotărârea Parlamentului nr. 73 din 13 aprilie 2017, Valeriu Chițan a fost desemnat în calitate de președinte al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 345 din 07 noiembrie 2017, Valeriu Chițan a fost desemnat membru al Consiliului de dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat din Moldova.

Prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 596 din 29 iunie 2020 a fost aprobată componența Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat din Moldova, în care Valeriu Chițan a fost desemnat ca expert financiar.

Prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1159 din 22 octombrie 2020, a fost retrasă candidatura lui Valeriu Chițan din componența

Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat din Moldova.

Prin decizia Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. 8/13 din 26 august 2020, Valeriu Chițan a fost confirmat în calitate de membru delegat (expert extern) al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională din partea Senatului Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Prin decizia Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. 1/2 din 21 ianuarie 2021, Valeriu Chițan a fost ales ca președinte al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Prin ordinul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. 526 din 03 iunie 2021, a fost aprobată componența nominală a Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în care Valeriu Chițan a fost desemnat ca expert.

Deopotrivă, materialul probator atestă că, pentru exercitarea mandatului de membru al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională al Universității de Stat din Moldova, Valeriu Chițan a primit o indemnizație în mărime de 100 996,10 lei, iar pentru mandatul de membru/președinte al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, nu a beneficia de remunerații.

Completul Curții Supreme de Justiție învederează că, în condițiile speței, examinarea regimului incompatibilităților președintelui Consiliului de administrație al CNPF, Valeriu Chițan, urma a fi efectuată prin prisma prevederilor Legii nr. 192/1998, care la art. 27 prevede incompatibilitățile cu calitatea de membru al Consiliului de administrație.

În sensul art. 27 alin. (3) lit. c) din Legea privind Comisia Națională a Pieței Financiare nr. 192 din 12 noiembrie 1998, sunt incompatibile cu calitatea de membru al Consiliului de administrație persoanele care desfășoară orice alt tip de activitate remunerată, cu excepția activităților științifice, didactice și de creație.

Completul Curții Supreme de Justiție observă că, normele precitate prevăd ca incompatibilitate cu funcția de președinte al Consiliului de administrație al CNPF desfășurarea unei alte activități „remunerate”, cu excepția activităților științifice, didactice și de creație.

Instanța de recurs consideră că inspectorul de integritate corect a apreciat activitatea lui Valeriu Chițan în calitate de membru al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională al Universității de Stat din Moldova și de membru/președinte al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, ca fiind activitate remunerată.

Or, articolul 104 din Codul educației prevede imperativ la alin. (8) că, membrii Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională desemnați de instituția de învățământ beneficiază de o indemnizație lunară, cu excepția rectorului și a prorectorului. Indemnizația respectivă se plătește din bugetul instituției de învățământ pentru membrii desemnați de aceasta, iar pentru membrii desemnați de fondator și ministerele de resort – din bugetul fondatorului. Cuantumul indemnizației este de 1 000 de lei pentru membri și de 2 000 de lei pentru președintele Consiliului. Prevederile prezentului alineat nu se aplică în

cazul instituțiilor de învățământ în domeniile militariei, securității și ordinii publice.

Din norma art. 104 alin. (8) din Codul educației se deduce în afara oricărui dubiu că, odată cu calitatea membru al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională al Universității de Stat din Moldova și de membru/președinte al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Valeriu Chițan a dobândit și dreptul de a beneficia de indemnizație pentru munca prestată în aceste consilii.

Mai mult ca atât, potrivit informației oferite de Universitatea de Stat din Moldova înregistrate la 29 septembrie 2021, în cadrul Autorității Naționale de Integritate sub nr. 9204, în mandatul de membru al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională al Universității de Stat din Moldova, realizat în perioada 07 noiembrie 2017 – 29 iunie 2020, Valeriu Chițan a primit o remunerare sub formă de indemnizație, ce a constituit venit brut, în mărime de 100 996,10 lei.

Astfel, în perioada 13 aprilie 2017 – 22 octombrie 2020, Valeriu Chițan, fiind în funcția de președinte al CNPF, a deținut concomitent calitatea de membru/expert/președinte al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională al Universității de Stat din Moldova, iar în perioada 26 august 2020 – 19 iulie 2021 a deținut simultan și calitatea de membru/președinte al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Prima stare de incompatibilitate în care sa aflat reclamantul Valeriu Chițan, fiind în funcția de președinte a CNPF, a luat naștere în data de 07 noiembrie 2017 și urma a fi soluționată în termen o lună, adică până la 07 decembrie 2017, însă, această starea de incompatibilitate a continuat până la 29 iunie 2020.

În această ordine de idei, completul Curții Supreme de Justiție consideră că inspectorul de integritate just a apreciat că Valeriu Chițan, contrar normelor imperative prohibitive sus-indicate, în calitate de președinte al CNPF a exercitat o activitate remunerată, care nu reprezintă activitatea științifică, didactică și de creație permisă de legiuitor, fapt prin ce a încălcat regimul incompatibilităților.

În privința celei de a doua stări de incompatibilitate, instanța de recurs reține răspunsul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, conform căruia Valeriu Chițan, în calitate de președinte a Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională nu a încasat venituri sub formă de salariu/indemnizație.

Însă, circumstanța dată nu exclude componența stării de incompatibilitate, deoarece funcția de membru/președinte al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională în sine este de natură să poată fi retribuită, cu excepția cazului dacă este deținută de rectorul sau prorectorul instituției de învățământ.

Prin urmare, inspectorul de integritate corect a remarcat că, la stabilirea existenței sau lipsei stării de incompatibilitate, urmează să fie verificat dacă subiectul controlului, Valeriu Chițan, mai exercită o altă funcție, calitate sau activitate care generează o situație de incompatibilitate funcției de președinte a CNPF și dacă această activitate este pasibilă de o remunerare conform legii, precum și dacă această funcție/calitate/activitate deținută este exercitată efectiv de către subiectul controlului, dar nu dacă subiectul controlului a beneficiat sau nu efectiv de o remunerare pentru această funcție/calitate/activitate.

Instanța de recurs nu poate accepta poziția reclamantului Valeriu Chițan

precum că, calitatea de membru/expert/președinte al consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională nu constituie o activitate remunerată, iar indemnizația prevăzută la art. 104 alin. (8) din Codul educației, în esență, nu poate fi apreciată ca remunerație a acestei activități.

Respectiv, pentru a exista incompatibilitatea, este suficient ca persoana să fie implicată concomitent în cel puțin două activități diferite pasibile de a fi remunerate și care nu sunt permise de lege.

În context, instanța de recurs învederează că, potrivit Opiniei nr. 96 din 17 martie 2014 a Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului, prin noțiunea de „retribuit” se înțelege a plăti cuiva o sumă de bani pentru o muncă prestată, altfel spus, o remunerare, iar sensul termenului „remunerare” este cel de încasare a unei sume de bani sau a unui/unor bunuri în schimbul unei munci/activități prestate. Respectiv, „funcție retribuită” și „funcție remunerată” sunt noțiuni care au același sens.

În această consecvență, completul Curții Supreme de Justiție consideră că inspectorul de integritate just a apreciat că Valeriu Chițan s-a aflat în stare de incompatibilitate nesoluționată, generată de exercitarea funcției de președinte a CNPF, simultan cu calitatea de membru al Consiliului de dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat din Moldova, precum și a calității de membru și președinte al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din și nu a soluționat aceste stări de incompatibilitate în termenii prevăzuți de legislație, drept urmare a inacțiunilor sale, Valeriu Chițan a încălcat regimul juridic al incompatibilităților.

Însă, în pofida acestor circumstanțe, Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de fond, corect a admis acțiunea depusă de Valeriu Chițan și a anulat actul de constatare nr. 72/27 din 25 februarie 2022 emis de Autoritatea Națională de Integritate în privința lui Valeriu Chițan, ca fiind ilegal, deoarece autoritatea de integritate nu a respectat termenul procedurii administrative.

La capitolul dat, instanța de recurs menționează că, în activitatea sa Autoritatea Națională de Integritate, cu prioritate, se bazează pe 3 legi organice și anume Legea nr. 132 din 17 iunie 2016, Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 și Codul administrativ nr. 116 din 19 iulie 2018.

Conform art. 21 din Codul administrativ autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Prin urmare, principiul de legalitate impune respectarea procedurii administrative de către toate autoritățile publice, iar instanțele de judecată trebuie în mod constant să verifice aplicarea acestui principiu, fiind un aspect imperativ al statului de drept garantat prin art. 1 și art. 53 din Constituție.

La caz, se reține că nici Legea nr. 132 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și nici Legea nr. 133 privind declararea averii și a intereselor personale (în vigoare la momentul emiterii actului de constatare) nu instituie careva norme cu privire la termenii de finalizare a procedurii de control și de emiterie a actului de constatare.

În același timp, în Codul administrativ este prevăzut un capitol aparte (capitolul III, art. 60-65), care expres reglementează termenele în procedura administrativă.

Astfel, conform art. 60 alin. (1), (4) și (5) din Codul administrativ, termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Din motive justificate legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, termenul general poate fi prelungit cu cel mult 15 zile. Această prelungire are efect doar dacă este comunicată în scris participanților la procedura administrativă în termen de 30 de zile, împreună cu motivele prelungirii. În mod excepțional, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile.

Din sintagma „trebuie” inserată în norma de drept sus-citată se deduce obligația autorității publice de a respecta termenul de finalizare a procedurii în termenul general stabilit la art.60 alin. (1) din Codul administrativ.

Aplicarea *mutatis mutandis* a acestui principiu de înfăptuire a justiției către procedura administrativă este necesară în cazul autorităților administrative, activitatea cărora este îndreptată la aplicarea de sancțiuni. Caracterul juridic al sancțiunilor de natură să afecteze soarta, cariera, reputația persoanelor, adică un amalgam destul de vast de drepturi civile, necesită de la autoritatea publică investită de lege respectarea unor garanții procedurale sporite.

În sensul normelor legale citate supra, se concluzionează că Autoritatea Națională de Integritate a avut la dispoziție un termen de 30 zile pentru a finaliza procedura administrativă, care putea fi prelungit, în condițiile legii, pentru un termen de maxim 90 de zile. Comunicarea în scris către participanții la procedura administrativă fiind esențială.

Nerespectarea de către Autoritatea Națională de Integritate a termenului general instituit de legislator în cadrul finalizării procedurii administrative are drept consecință juridică dreptul persoanei să inițieze acțiune în contencios administrativ, în temeiul art. 189 din Codul administrativ și să solicite anularea actului administrativ individual defavorabil.

Completul Curții Supreme de Justiție evidențiază faptul că încălcarea de către Autoritatea Națională de Integritate a termenului legal al procedurii administrative este temei singular de anulare a actului administrativ individual defavorabil, în condițiile în care actul administrativ individual este de sancționare, cu impact în drepturile fundamentale ale omului asigurate de art. 39 din Constituție și anume accesul la o funcție publică.

Din materialele dosarului administrativ rezultă în afara oricărui dubiu că, sesizarea în privința lui Valeriu Chițan a fost depusă la 24 iunie 2021, procesul-verbal de inițiere a controlului a fost emis la 19 iulie 2021, iar actul de constatare a fost întocmit la 25 februarie 2022. Astfel, este evident faptul încălcării termenului de finalizare a procedurii administrative.

Instanța de recurs notează că, în cazul în care inspectorul de integritate nu a reușit realizarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în termenul de 30 de zile, acesta era în drept să solicite prelungirea termenului de efectuare a controlului. Însă, la dosarul administrativ lipsește

demersul de prelungire a termenului de efectuare a controlului, precum și nu se regăsește decizia de prelungire a acestui termen.

Aceste circumstanțe denotă în mod cert, că inspectorul de integritate a încălcat termenul de efectuare a controlului în privința lui Valeriu Chițan stabiliți de Codul administrativ, încălcare ce denotă ilegalitatea actului contestat.

La fel, din materialele dosarului administrativ rezultă că, pe toată durata procedurii administrative, inspectorul de integritate nu a întreprins un volum excesiv de mare de acțiuni, limitându-se doar la solicitarea unor acte de la Comisia Națională a Pieței Financiare, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, informarea subiectului declarării despre inițierea controlului, solicitarea informațiilor despre declararea conflictului de interese. Circumstanță ce atestă că, în speță, termenul de efectuare a controlului a fost exagerat și nejustificat.

Mai mult ca atât, completul Curții Supreme de Justiție observă că, în perioada 30 septembrie 2021 – 19 ianuarie 2022, în cadrul procedurii de control inițiate în privința lui Valeriu Chițan nu au fost efectuate careva acțiuni. Această circumstanță denotă că depășirea termenului de efectuare a controlului este imputabilă inspectorului de integritate, care pe parcursul a aproximativ 4 luni nu a întreprins nici o acțiune, fapt ce a afectat grav din punct de vedere a legalității procedura de control a respectării regimului juridic al conflictelor de interese.

Autoritatea Națională de Integritate a susținut că inspectorul de integritate la emiterea actul de constatare nr. 72/27 din 16 februarie 2022, întocmit în privința lui Valeriu Chițan, a respectat termenul rezonabil stabilit la art. 27 din Codul administrativ.

La acest capitol completul de judecată accentuează că, în virtutea art. 27 din Codul administrativ, în cazul în care prezentul cod sau alte legi speciale nu impun un anumit termen, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze într-un termen rezonabil, însă, acest termen nu trebuie să vină în contradicție cu art. 60 din același cod, care stabilește exact termenele procedurii administrative.

Drept urmare, completul Curții Supreme de Justiție apreciază critic argumentul Autorității Naționale de Integritate precum că actul administrativ a fost emis cu respectarea termenilor. Or, art. 93 din Codul administrativ stipulează că fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

De asemenea, instanța de recurs reține că la caz nu poate fi invocat nici faptul respectării unui termen rezonabil de examinare a procedurii administrative, deoarece dosarul nu este complex, iar acțiunile desfășurate de către inspectorul de integritate pe caz nu sunt voluminoase.

Prin urmare, completul Curții Supreme de Justiție consideră că soluția instanței de fond este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului de finalizare a procedurii administrative ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice și ar contraveni flagrant principiului legalității.

În temeiul celor expuse, completul Curții Supreme de Justiție conchide că, în speță, nu sunt întrunite temeiurile de legalitate ale actului de contestare nr. 72/27 din 25 februarie 2022 emis de Autoritatea Națională de Integritate, din motivul nerespectării termenilor prevăzute de Codul administrativ.

În aceste condiții, nu pot fi reținute argumentele recurente, precum că instanța de fond a aplicat și interpretat greșit normele de drept material și procedural, or, acestea sunt declarative, lipsite de suport legal și probatoriu.

Distinct de cele menționate mai sus, având în susținere jurisprudența CtEDO în cauza Rebai și alții c. Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, instanța de recurs consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în cererea de recurs în sensul celor descrise.

Având în vedere faptul că hotărârea Curții de Apel Chișinău este întemeiată, iar argumentele invocate de către Autoritatea Națională de Integritate în cererea de recurs sunt lipsite de suport legal, completul Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține hotărârea instanței de fond.

În conformitate art. 248 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul administrativ, completul Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Autoritatea Națională de Integritate.

Se menține hotărârea din 03 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Valeriu Chițan împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni

Viorica Puica

Aliona Donos